

DP ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU „VALJEVO“
14000 VALJEVO, Birčaninova br. 128 A
Telefoni: 014/292-390, 292-391, telfax: 224-688
E-mail: zavpoljva@ptt.rs website: psss.rs

B I L T E N 2/09

**AKTUELNI SAVETI
U OBLASTI RATARSTVA
I ZAŠTITE BILJA
U MESECU FEBRUARU**

Februar 2009.godine

Aktuelni radovi u ratarstvu u mesecu februaru

Ako vremenske prilike dozvole od 10. februara treba krenuti sa setvom jarih strnina.

Jari ječam treba sejati rano u proleće, već od 10. februara. Dubina setve je 3 – 5 cm, a setvena norma 150 – 180 kg/ha. Za setvu treba koristiti visokorodne kvalitetne sorte otporne na poleganje. Takve su sorte: NS 448, NS 456, NS Viktor, NS Pek, KG Kraguj, KG Dinarac i KG Jadran.

Setva jarog ovsa obavlja se od 15. februara. Dubina setve je 3 – 4 cm sa količinom semena 120 – 150 kg/ha. Najpoznatije sorte jarog ovsa kod nas su: KG Slavuj, KG Lovćen i NS Golozrni ovas.

Setva jarog tritikalea obavlja se rano u proleće. Setvu treba obaviti na dubini od 4 – 6 cm sa oko 200 kg semena visoke klijavosti i čistoće.

Prihranjivanje pšenice

Prihranjivanje pšenice azotom treba obaviti krajem zime, neposredno pred intenziviranje rasta i razvića pšenice. Drugim rečima, prihranjivanje treba obaviti pre ulaska pšenice u fazu vlatanja, kada se formiraju elementi prinosa: dužina klasa, broj klasova, broj zrna u klasu. Ukoliko se sa ovom merom zakasni, prihranjivanje neće imati uticaja na prinos zrna. Znači, prihranjivanje treba obaviti krajem februara, redje početkom marta.

Po pravilu u normalno razvijenom usevu i na normalnim tipovima zemljišta, prihranjivanje se izvodi u jednom navratu. Na lakšim tipovima zemljišta, u slabo razvijenim usevima u hladnim i vlažnim prolećima, ukazuje se potreba za dodatnim – drugim

prihranjivanjem. Ono utiče na poboljšanje opšteg stanja useva i kasnije na nalivanje zrna.

Pšenicu, po pravilu, na neutralnim zemljištima prvi put treba prihraniti Ureom, a Kan-om drugi put. Na kiselim zemljištima (kakvih je 70% u Kolubarskom okrugu!!!) za prihranjivanje treba koristiti **UVEK KAN!**

Količine azota koje treba dati u prihranjivanju najbolje je odrediti N-min metodom. Pored toga, količina se određuje na osnovu tipa zemljišta, uslova zime, preduseva, nivoa djubrenja preduseva, stanja useva pšenice, kao i otpornosti sorte na poleganje. Na osnovu svega navedenog, donosi se odluka o količini azota koju treba dodati. Mora se imati u vidu da se dodatnim većim količinama azotnih djubriva ne mogu nadoknaditi propusti u osnovnoj i površinskoj obradi zemljišta, kvalitetu i blagovremenosti setve, kvalitetu semena i drugih grešaka koje su dovele do lošeg stanja useva.

Krajem februara trebalo bi razmišljati o setvi lucerke koja će uslediti u martu. Ovom prilikom napomenula bih samo par stvari vezanih za prolećnu setvu lucerke.

U prolećnoj setvi bolja je posednutost zemljišta. I pored slabijeg prinosa u prvoj godini, bolji je ukupan prinos naredne godine. Treba imati u vidu i mogućnost pojave kasnih prolećnih mrazeva. Ono što je najvažnije, a što treba posebno istaći, je činjenica da setvu lucerke ne treba obavljati bez utvrđene **pH vrednosti zemljišta!**

Lucerka je kultura koja ne podnosi kisela zemljišta. Minimalna pH vrednost je 5,5! Lucerka najbolje uspeva na zemljištima sa pH reakcijom 6 – 7 - znači neutralnim zemljištima.

Aktuelni saveti u oblasti zaštite bilja

Preporuka za suzbijanje korova u strnim žitima

Za suzbijanje korova u strnim žitima najznačajnije je pravo vreme primene herbicida. To je faza od punog bokorenja, pa do početka vlatanja (do pojave prvog kolenca). Korovi treba da su nikli i da imaju 2 – 4 lita. U kasnijim fazama žita su osetljiva, a korovi otporni na herbicide. Ako se ne primene pravovremeno, herbicidi žitima nanose često veću štetu od samih korova. Većinu korova efikasno suzbijaju preparati na bazi aktivne materije 2,4 D (Monosan herbi, Esteron, Lentemul-D, Maton, Poljosan....).

Za otporne korove, kao što je Galium (hvatalica) preporučujemo herbicide na bazi aktivne materije 2,4 D + Mekoprop (Monosan kombi super, Monosan herbi specijal, Mustang (2,4 D + Florasulam...).

U fazi od 3 lista, pa do pojave zastavičara, primenjuje se neki od sledećih herbicida (Sekator, Sekator liquid, Fluromark, Starane, Metmark...).

Zaštita zasada šljive, maline i kupine u fazi „bubrenja pupoljaka“

U fenološkoj fazi „bubrenja pupoljaka“ izvodi se preventivni tretman u proizvodnim zasadima voća kojim se suzbijaju prezimljavajući oblici patogena (prouzrokovajući bolesti) i štetočina (zimski insekti i grinje) primenom mineralnih ulja u kombinaciji sa bakarnim preparatima.

Izbor preparata

Mineralna ulja koja se mogu naći na tržištu: Crveno ulje, Belo ulje, Galmin, Ogriol...

Bakarni preparati: Bakarni kreč, Bakrocid, Bakar oksihlorid, Cuprazin, Nordoh, Curzate, Cuproxat, Bordovska čorba, Blue bordo....

Predlog preparata za tretiranje proizvodnih zasada voća u fazi bubrenja pupoljaka

- Crveno ulje (2 – 3%)
- Galmin (1 – 2%) + Bakar oksihlorid (0,5 – 0,75%) ili Cuprazin (0,35%) + Cipkord (0,03 %)
- Ogriol (1 – 3%) u kombinaciji sa bakarnim preparatima
- Belo ulje (3 – 4%) u kombinaciji sa bakarnim preparatima

N a p o m e n e

Prilikom zimskog tretiranja, tj. u fazi bubrenja pupoljaka neophodno je pridržavati se sledećeg:

- Tretiranje se vrši kada su stabla voćaka suva pri temperaturi $>0^{\circ}\text{C}$ (oko 7°C)
- Stabla prilikom tretmana dobro okupati.
- Poštovati uputstvo za primenu preparata.
- Koristiti ispravnu mehanizaciju za vršenje tretmana.
- Obavezna upotreba ličnih zaštitnih sredstava prilikom tretmana.
- Na tretiranim povoršinama najmanje 28 dana od dana primene ne dozvoliti pristup domaćim životinjama.
- Poštovati vodozaštitne zone prilikom tretiranja.

I z d a v a č:

DP ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU „VALJEVO“
14000 VALJEVO, Birčaninova br. 128 A

A u t o r i:

Dipl.ing. Snežana Stojković – Jevtić
Dipl.ing. Vesna Janković

Slog i štampa:
Štamparija „Grafičar“ Valjevo
Vlade Danilovića 15 A/1,
Telefon: 014/238-100

Tiraž: 300 primeraka